

İSLÂM TARİHİ

Hz. MUHAMMED (S.A.S)

-2-

Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL

Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL

1945'te Konya Bozkır'da doğdu, 1964'de Konya İmam Hatip Lisesi'nden, 1968'de İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nden mezun oldu. Bir süre ortaöğretimde görev yaptıktan sonra 1975'de Bursa Yüksek İslâm Enstitüsü'nde Siyer ve İslâm Tarihi Öğretim Üyesi oldu.

1983 Yılında Uludağ Üniversitesi İslâhiyat Fakültesi İslâm Tarihi Anabilim Dalı'nda "Doktor", 1990'da "Doçent", 1996'da "Profesör" oldu. 1996-2000 yılları arasında Gazi Üniversitesi Çorum İslâhiyat Fakültesi'nde Kurucu Dekan olarak görev yaptı. Ayrıca 2004-2007 yılları arasında Uludağ Üniversitesi İslâhiyat Fakültesi'nde Dekanlık yaptı. 2012 Yılı itibarıyle Uludağ Üniversitesi İslâhiyat Fakültesi'nden emekli oldu.

Yayınlanmış eserlerinden bazıları:

İslâm Tarihi, I-III, Gonca Yayınevi, İstanbul 1986; **Âlemlere Rahmet Hazreti Muhammed,** Diyanet Vakfı Yayınları, 23. baskı, Ankara 2015; **Sevgi ve Rahmet Peygamberi,** Emin Yayınları, Bursa 2007; **Kanayan Bir Yara Gönül Sızlatan Bir Facia: Kerbelâ,** 5. Baskı, Ensar Neşriyat, İstanbul 2013; **Eyyûb Sultan'dan Fâtih'e Kutlu Yolculuk,** Erkam Yayınları, İstanbul 2004; **Osmanlı Kültüründe Hz. Peygamber Sevgisi,** Risâle Yayınları, İstanbul 2007; **İstanbul'un Kutlu Ev Sahibi Eyyûb Sultan,** Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2015; **Bursa'da Bir Buharalı: Emir Sultan,** Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2015.

Ayrıca, "Uludağ Üniversitesi İslâhiyat Fakültesi Dergisi", "Diyanet İlmî Dergi" ve "İSTEM" başta olmak üzere çeşitli dergilerde, Yeni Türkiye Yayınlarının "Osmanlı ve Türkler Serisi"nde, Türk Tarih Kurumu Yayınları'nda, "Tarihi Kültürü ve Sanatıyla Eyüp Sultan Sempozyum Serisi"nde (I-IX), Diyanet Vakfı'ncı basılan "Kutlu Doğum" kitaplarında, İslâhiyat Fakülteleri'nce ve diğer bazı kurumlarda yayınlanan "Sempozyum" kitaplarında makale ve tebliğleri vardır.

İSLÂM TARİHİ

Hz. MUHAMMED (S.A.S)

-2-

Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL

Emin Yayınları: 276

İSLÂM TARİHİ (2. CİLT)

Hz. MUHAMMED (S.A.S)

Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL

Bursa 2018

© Bütün yayın hakları Emin Yayınları'na aittir.

Yayına Hazırlayan:

Emin ÖZDAMAR

Baskı:

Stüdyo Star Ajans Matbaacılık Ltd. Şti

Nilüfer Ticaret Merkezi Bursa

Sertifika No: 15366

EMİN YAYINLARI

Fethiye Mah., Kırlangıç Sok. No:11/B 16140 Nilüfer / BURSA

Tel: (0224) 242 28 98/97 Fax: (0224) 241 25 69

www.eminyayinlari.com.tr

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Cataloging-in-Publication Data (CIP)

İSLÂM TARİHİ (1. CİLT)

Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL

1. İslam Tarihi 2. Tarih 3. İslam

ISBN: 978-605-9464-67-3 (Tk.)

978-605-9464-69-7

Sertifika No: 21217

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	5
ÖNSÖZ	17
F. MÜSLÜMANLARLA MEDİNE CİVARINDAKİ YAHUDİLER ARASINDA YAPILAN SAVAŞLAR	19
1. Benî Kaynuka Gazvesi (H. Şevval 2 / M. Mart-Nisan 624)	24
2. Kâ'b b. Eşref Meselesi (3 / 624)	27
3. Benî Nadîr Gazvesi (Rebiülevvel 4/ Ağustos 625).....	31
4. Benî Kureyza Gazvesi (Zilkade 5 / Ocak-Şubat 627).....	35
a. Ebû Lübâbe Meselesi.....	41
G. MÜREYSÎ (MUSTALİK-BENÎ MUSTALİK) GAZVESİ VE İFK OLAYI (Şaban-Ramazan 5 / Aralık-Ocak 626-627)	43
1. Mustalik ve Müreysî' Denilmesinin ve Seferin Sebebi	43
2. Muharebenin Cereyanı	43
3. Münafıkların Nifak ve Bozgunculuğu.....	44
a. Su Meselesi Etrafında Tartışma Çıkması.....	44
b. Münafıkların Başkanı Abdullah b. Übey'in Tahriki	45
c. Zeyd b. Erkam'ın Olayı Hz. Peygamber'e Duyurması	46
d. Mânidar Bir Gelişme	46
e. Üseyd b. Hudayr'ın Sözleri	47
f. Konu İle İlgili Olarak Nâzil Olan Âyetler	48
g. Münafıklarla İlgili Nâzil Olan Âyetler	48
4. İfk Olayı.....	50
a. Olayın İçyüzü	50
b. Münafıklar Bozgunculuğa Girişiyorlar	51

c. İftiranın Sistemli Bir Propaganda İle Yaygınlaştırılmak İstenmesi ve Bazı Müslümanların Hatâya Düşmeleri	52
d. İftira Olayının Medine'de Aldığı Şekil	53
e. Konu İle İlgili Âyetlerin Nâzil Olması	56
f. Olayın Yorumu	59
5. Hz. Peygamber'in Cüveyriye İle Evlenmesi	62
H. HUDEYBÎYE ANTLAŞMASI (H. 6 - Zilkade/M. 628 Mart-Nisan) 63	
1. Peygamberimiz ve Müslümanlar Neden Mekke'ye Teveccûh Ettiler?	63
2. Yola Çıkış ve Müsâleha Akdi:	67
3. İlginç Üç Olay	71
4. Hudeybiye Barışının Müslümanlara Sağladığı Faydalar	74
5. Hz. Peygamber'in Elçileri	78
I. EBÛ RÂFÎ' SELLÂM b. EBÎ'L-HUKAYK'A KARŞI DÜZENLENEN SERİYYE	85
İ. HAYBER GAZVESİ (Muharrem-Safer 7/Mayıs-Haziran 628)	87
1. Sebebi	87
2. Hz. Peygamber'in Gelişmelerden Haber Alması	90
3. Düşmanın Zîkared Mer'alarına Saldırması	90
4. Hz. Peygamber'in Sefer Hazırlığı ve Hayber'e Hareketi	91
5. İslâm Ordusunun Hayber'e Ulaşması	92
6. Paralı Askerlerin Tutumu	94
7. Düşmanda Panik - Müslümanlarda Ümit	94
8. Muharebenin Safhaları	95
9. Hz. Peygamber'in Safiyye İle Evlenmesi	97
10. Hz. Peygamber'in Zehirlenme Teşebbüüsü	97
11. Hayber Arazisinin Durumu ve Ganimet Taksimi	98
12. Fedek ve Vâdilkurâ'nın İslâm Devletine Bağlanması	100
13. Hayber Seferi Çevresinde Bazı İlginç Olaylar:	101
a. Şâirin Şehâdeti	101
b. Cehennemlik Savaşçı: Kuzman	103

c. Şehit Çoban	104
14. Rüşvet Teklifi Karşısında Abdullah b. Revâha'nın Tutumu .	106
15. Hayber Gazvesinin Neticeleri	107
K. UMRETÜ'L-KAZÂ (H. 7 Zilkade/M. 629 Mart)	108
1. Kâbe Ziyâretinin H. 7. Yılda Yapılmasının Sebebi.....	108
2. Mekke'ye Giriş ve Kâbe'yi Tavaf.....	109
3. Hz. Peygamber'in Meymûne (r. a.) İle Nikâhlanması	112
4. Medine'ye Dönüş.....	113
5. Bir Şehit Çocuğuna Gösterilen İbretli İlgi:	113
6. Umretü'l-Kazâ İle İlgili Olarak Nâzil Olan Âyet.....	115
L. MÛTE SAVAŞI (H. 8/M. 629 - Cemaziyelevvel / Ağustos - Eylül)	116
1. Savaşın Sebebi	117
2. İslâm Ordusunun Hazırlanması ve Kumandanlar	118
3. Hz. Peygamber'in İslâm Ordusunu Veda Tepesi'nden Uğurlaması	119
4. Abdullah b. Revâha'nın Ağlayış Sebebi:	120
5. Düşman Ordusunun Durumu	120
6. İslâm Ordugâhında Durum Değerlendirme Toplantısı	121
7. Savaşın Safhaları	123
8. İslâm Ordusunun Medine'ye Dönüşü	125
9. Mûte Muhârebesinin Sonucu	126
M. SÜMÂME b. ÜSÂL'IN MÜSLÜMAN OLUŞU	127
N. MEKKE FETHİ (Fetih Gazvesi) (H. 8 Ramazan/M. 630 Ocak)....	130
1. Kur'an-ı Kerim'de Mekke Fethine İşaraet Var mıdır?.....	130
2. Mekke Fethi Seferinin Sebebi	132
3. Hz. Peygamber'in Aldığı Bazı Tedbirler, Askerî Hazırlığı Genişletme Çabaları ve Hâtib b. Ebî Beltea Olayı.....	134
4. İslâm Ordusunun Hareketi ve Mekke'ye (Merruzzahran'a) Ulaşması.....	137
5. Geçit Resmi Düzenlenmesi.....	139
6. İslâm Ordusunun Şehre Girişi (20 Ramazan 8/11 Ocak 630)...	141

7. Fetih Hutbesi ve Genel Af	144
8. Kâbe Ezanla Şanlanıyor	149
9. Biat Merasimi.....	150
10. Ensârin Endişesi ve Peygamberimizin Yaklaşımı	150
O. HUNEYN SEFERİ (H. 8 Şevval ayı/M. 630 Ocak-Şubat)	153
1. Seferin Huneyn ve Hevâzin Diye Anılmasının Sebebi.....	153
2. Seferin Sebebi	153
3. Hevâzin Reisi Mâlik b. Avf'ın Hazırlık Çalışmaları	154
4. Hz. Peygamber'in İslâm Ordusunu Hazırlaması.....	155
5. İslâm Ordusunda Sancaktarlar - Bayraktarlar ve Vadiye Varış	156
6. Muhârebenin Safhaları.....	156
7. Bozgun Esnasında Hz. Peygamber'in Tavrı ve Unutulmayan Kahramanlığı	157
8. Düşmanın Bozguna Uğraması.....	160
9. Hevâzin'le İlgili Haberlerin Mekke'ye Yansıması	162
10. Evtas Harbi	166
11. Tâif Kuşatması.....	166
12. Tâif Kuşatmasının Sonu	169
13. Hz. Peygamber'in Tâifliler Hakkındaki Duası	169
14. Hz. Peygamber'in Tâife'ye Yaptığı İki Seferin Mukayesesı.....	170
15. Âmir b. el-Azbatü'l-Eşca'î'nin Öldürülmesi Olayı.....	172
16. Ci'râne'de Ganimetlerin Taksimi	175
17. Havâzin Esirlerinin Durumu	179
18. Peygamberimizin Sütkardeşi Şeymâ İle Karşılaşması.....	181
19. Peygamberimizin Medine'ye Dönüşü	181
Ö. MEDİN'E ELÇİLERİN VE HEYETLERİN GELİŞİ (SENETÜ'L-VÜFÜD: 9/630)	183
1. Necran Hristiyan Heyeti.....	184
2. Benî Tayy' Heyeti.....	186
3. Benî Âmir b. Sa'saa Heyeti	186
4. Benî Havlan Temsilcileri.....	187

5. Adî b. Hâtim et-Tâî'nin Medine'ye Geliş ve Müslüman Oluşu	187	
6. Sakîf Heyeti.....	188	
7. Benî Sa'd b. Bekir Heyeti	189	
8. Benî Temîm Heyeti	189	
9. Diğer Heyetler	190	
10. Hz. Muhammed (s.a.s)'in Heyetlere Davranışı	191	
P. KÂ'B b. ZÜHEYR'İN MÜSLÜMAN OLUŞU	192	
R. TEBÜK SEFERİ (H. 9 Recep /M. 630 Ekim)	194	
1. Seferin Sebebi	195	
2. Sefere Hazırlık.....	195	
3. Ceyşü'l-Usre	196	
4. Tebük Gazvesinin Hazırlık Safhalarında Ortaya Çıkan Şahsiyet Örnekleri.....	196	
5. Sefer Öncesinde Müslümanların Uyarılması.....	200	
6. Müslüman Zenginlerin Mâlî Destekleri	201	
7. İslâm Ordusunun Mevcudu	202	
8. İslâm Ordusu Karşısında Münafikların Şaşırması.....	204	
9. İslâm Ordusunun Bayraktarları Sancaktarları ve Yol Boyunca Geçilen Bazı Özellikli Yerler	204	
10. Münafikların Bozgunculuğu Devam Ediyor	205	
11. Münafiklarla İlgili Nâzil Olan Âyetler.....	207	
12. Tebük'e Varış.....	207	
13. Hz. Peygamber'in Ashâbı İle İstişâresi	209	
14. Medine'ye Dönüş Esnasında Münafikların Bozgunculuğu... <td> <td>209</td> </td>	<td>209</td>	209
15. Mescid-i Dırâr Meselesi	212	
16. Peygamberimizin Medine'ye Girişi	214	
17. Savaştan Geri Kalanların Durumu	215	
18. Tebük Seferinden Sonra Münafikların Durumu	221	
S. ABDULLAH b. ÜBEY b. SELÛ'LÜN ÖLÜMÜ	224	
Ş. NECÂŞÎ'NİN ÖLÜMÜ	228	

ALTINCI BÖLÜM
HZ. PEYGAMBER'İN ŞEMÂİLİ, ZEVCELERİ
ÇOCUKLARI-TORUNLARI-EHL-İ BEYT

I. Hz. MUHAMMED (s.a.s)'İN ŞEMÂİLİ	231
A. BEDEN YAPISI	231
1. Elbiseleri - Giyecekleri	232
2. Yiyecekleri.....	233
3. Su Kabı ve İçecekləri.....	235
4. Koku Kullanması	236
5. Konuşması	236
6. Gülməsi	237
7. Şakası	237
8. Uykusu	239
9. Mühürü	239
10. Yürüyüşü	240
11. Oturuşu	240
12. İbadetleri	241
a. Namaz Kılması.....	241
b. Oruç, Hac, Zekât ve Kurban İbâdeti	243
c. Kur'an-ı Kerîm Okuması	246
13. Ağlaması	246
14. Ev Döşemesi	248
II. Hz. PEYGAMBER'İN ZEVCELERİ.....	251
A. Hz. HATÎCE	251
B. Hz. SEVDE.....	253
C. Hz. ÂİŞE	254
D. Hz. HAFSÂ	258
E. Hz. ZEYNEB BİNT HUZEYME.....	259
F. Hz. ÜMMÜ SELEME	259
G. Hz. ZEYNEB BİNT CAHŞ	262
H. Hz. CÜVEYRİYE.....	266

I. Hz. ÜMMÜ HABÎBE BÎNT EBÛ SÜFYAN	268
İ. Hz. SAFİYYE BÎNT HUYEY	270
K. Hz. MEYMÛNE.....	272
L. Hz. PEYGAMBER'İN EVLİLİKLERİİNİN HİKMETLERİ ÜZERİNE BAZI DEĞERLENDİRMELER	275
III. Hz. PEYGAMBER'İN ÇOCUKLARI - TORUNLARI - EHL-İ BEYT	279
A. Hz. PEYGAMBER (s.a.s)'İN ÇOCUKLARI.....	279
B. EHL-İ BEYT NE DEMEKTİR?	283
1. Kur'ân-ı Kerîm'de ve Hadîs-i Şerîflerde Ehl-i Beyt Kavramı Nasıl Yer Aliyor?.....	283
2. Ehl-i Beyt Kavramına Kimler Girer?	285
3. Hadîs-i Şerîflere Göre Hz. Peygamber'de Ehl-i Beyt Sevgisi:..	286
4. Türk Dünyasında Ehl-i Beyt Sevgisi:	293

YEDİNCİ BÖLÜM

HZ. PEYGAMBER DEVRİNDE İDÂRÎ HAYAT VE EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

I. CÂHİLİYE DEVRİNDE ARAPLARDA VE MEKKE'DE YÖNETİM ..	301
1. Mekke'de Bulunan Kureyş Boyları	302
2. Mekke Site-Devleti Parlamentosu	303
3. Câhiliye Çağrı Mekke Yönetiminde Teb'a İle İlgili Bazı Terimler	305
II. RESÛLLAH'IN DEVLET İDÂRESİ	305
A. İDÂRÎ TEŞKİLATLANMANIN KAYNAĞI	314
B. İDÂRÎ TEŞKİLATLANMANIN UNSURLARI.....	315
1. Bürokrasi	316
2. Adâlet Mekanizması.....	322
3. Ekonomik Hayat	329
4. Emniyet - Âsâyış - İç Barış.....	331
5. Askerî Teşkilât - Cihâd.....	344
a. Gâzilik, Şehitlik, Î'lây-ı Kelimetullâh (Allah'ın adını yüceltmek) İçin Savaş	355

b. Düşman Ölüleri ve Esirlerin Durumu	359
c. Yağmacılığın Yasaklanması.....	360
d. Kumandanlar, Sancak ve Bayraklar	362
e. Hz. Peygamber Devrinde Askerî Bir Seferin Safhaları.....	363
f. Nefs İle Cihad	368
III. Hz. PEYGAMBER DEVRİNDE EĞİTİM-ÖĞRETİM	
FAALİYETLERİNİN TÂRİHÎ SEYRİ	369
A. MEKKE DEVİRİ	369
B. AKABE BİATLARI VE MUS'AB b. UMEYR (r.a.)'İN MEDİNE'YE ÖĞRETMEN TAYİNİ SÜRECİNDE EĞİTİM ÖĞRETİMİN SEYRİ .	381
C. MEDİNE DEVİRİ.....	382
1. Kubâ'da Eğitim Faaliyetleri.....	382
2. Medine İçindeki Faaliyetler	384
a. Plânlı-Programlı Eğitim-Öğretim Faaliyetleri (Yatılı-ücretsiz):.....	384
b. Belli Bir Plân ve Programa Dayanmayan Eğitim-Öğretim Faaliyetleri (Gündüzlü-Serbest).....	393
D. TAŞRAYA DÖNÜK EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ.....	397
1. Taşralı Kabile Temsilcilerinin Medine'de Eğitilmesi (Hızlandırılmış Eğitim)	397
2. Merkezden Taşraya Öğretmen Gönderilmesi	398
E. KADINLARA YÖNELİK EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ... 	399
F. EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİNİN DENETİMİ	405
1. İçinden Çıkılamayan Problemlerin Halli.....	405
2. Müfettişlerin Gönderilmesi	405

SEKİZİNCİ BÖLÜM

VEDÂ HACCI - VEDÂ HUTBESİ

VE Hz. PEYGAMBER (S.A.S)'İN VEFÂTİ

I. İSLÂM HACCININ BAŞLATILMASI VE MÜŞRİKLERE ÜLTİMATOM VERİLMESİ	407
---	-----